

F -BaktVi1 (3442)

Indikaatiot Bakteeriperäiseksi epäillyn ripulitaudin etiologian selvittely.

Näyte Noin 2-4 ml ulostetta (limaista ja/tai veristä kohtaa) ulostenäytepurkkiin sekä pumpulitikulla noin näytetikunpään kokoinen määrä ulostetta. Tikku laitetaan bakteeriuljetusputkeen (esim. Transpocult® tai Copan®). Vaihtoehtoisesti toimitetaan kaksi erillistä bakteerikuljetusputkea. Purkki ja putki (tai putket) pakataan muovipussiin. Lähetetietoihin merkitään potilaan henkilötunnuksen lisäksi ammatti, kotikunta, oireet ja mahdolliset ulkomaanmatkat viimeisen 6 kk:n ajalta sekä antibioottihoidot. Näyte on otettava ennen antibioottihoidon aloittamista tai 2 viikkoa lopettamisen jälkeen.

Säilytys ja lähetys Näytteet tulisi toimittaa laboratorioon mahdollisimman nopeasti, mahdollisuuksien mukaan 2 vuorokauden kuluessa. Säilytys ennen kuljetusta jääkaapissa, kuljetus ympäristön lämpötilassa jäätymistä välttäen. Mikäli näytteiden toimittaminen laboratorioon kestää kauemmin, viljelytuloksen luotettavuus saattaa kärsiä.

Menetelmä Viljely.

Toimitusaika Työpäivinä. Tavanomainen vastausaika 2-5 työpäivää. Näytteen mahdolliset lisätutkimukset voivat pidentää tavanomaista vastausaikaa.

Tulkinta Salmonellat ja shigellat eivät koskaan kuulu ulosteen normaaliflooraan, joten positiivinen viljelytulos on aina merkitsevä. *Campylobacter jejuni* ja yleensä muidenkin kampylobakteerilajien löytymistä ulosteesta on syytä pitää merkitsevinä. *Yersinia enterocolitican* useimmiten esiintyvät virulentit serotyypit ovat 3 ja 9. Toinen virulentti laji on *Y. pseudotuberculosis*. Muiden yersinialajien (mm. *Y. kristensenii*, *Y. fredriksenii*, *Y. intermedia*) patogeenisuudesta ei ole selkeää näyttöä.

Jos näytteessä ei todeta salmonellaa, shigellaa, yersiniaa tai kampylobakteeria, tulos vastataan muodossa negatiivinen.

Positiiviset salmonella, shigella, yersinia ja kampylobakteeri löydökset vastataan sukutasolla/tyypitystuloksen mukaan.

Löydöksistä teemme herkkyysmääritykset kampylobakteereille, salmonelloille, shigelloille ja yersinioille.

Huom! Enterohemorraginen E.coli, joka aiheuttaa veriripulia ja hemolyyttisüreemista syndroomaa (HUS), ei tule esiin tässä tutkimuksessa. Siksi veriripulitapauksissa suositellaan pyydettäväksi myös tutkimusta F-EHECVTx (EHEC-viljely ja toksini osoitus, KL 9440).

Kommentti Salmonella- ja shigellalöydökset:

Uudet kotimaista alkuperää olevat salmonella- ja shigellalöydökset tyyppitetään THL:ssä. Löydös tulkitaan uudeksi kotimaiseksi tartunnaksi, jos potilaan ulostenäytteestä ei ole tehty salmonellalöydöstä viimeisen 12 kk:n aikana eikä potilas ole ollut ulkomailla.

Salmonella- tai shigellalöydös, ulkomainen tartuna: Ei tyyppitystä.

Löydös tulkitaan uudeksi ulkomaiseksi tartunnaksi, jos potilaan ulostenäytteestä ei ole tehty salmonellalöydöstä viimeisen 12 kk:n aikana ja potilas on ollut ulkomailla.

Konsultointi Mikrobiologi, Taru Meri
044 0185731
taru.meri@vita.fi